O'ZBEKISTON
O'ZBEKISTON
INV.

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2003 йил 19 август, №168 (3280) Сешанба

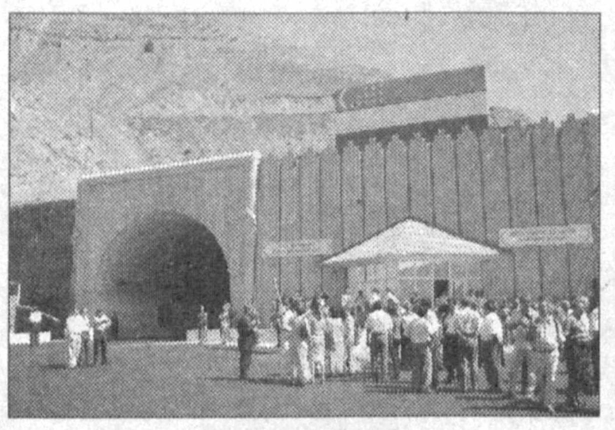

Мамлакатимиз мустақиллигининг 12 йиллик байрами арафасида ижодкорлар — шоир ва ёзувчилар, санъаткорлар юртимиз бўйлаб сафарга чиқиб, халқимиз ҳаёти, ўй-фикрлари, жойларда амалга оширилаётган кенг миқёсдаги ислоҳотлар жараёни, бунёдкорлик ишлари билан яқиндан танишмоқда. Меҳнаткашлар билан учрашувлар, мулоқотлар ўтказиляпти. Шу кунга қадар Қашқадарё, Сурхондарё, Хоразм вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикасида шундай учрашувлар бўлиб ўтди.

Бу гал ижодкорлар йўлсозлар ҳузурига, Қамчиқ довонига отланди.

ДОВОН ОШГАНЛАР ДОВОНДА УЧРАШДИ

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, йўлларни таъмирлашга, янги йўллар қуришга алоҳида эътибор қаратилди. Юртбошимизнинг бевосита раҳнамолигида бу борада мислсиз ишлар амалга оширилди.

Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Абдулла Орипов бошчилигидаги адиблар дастлаб пойтахтимизда, кичик ҳалқа йўлида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишишди.

Ижодкорлар Ангрен йўллардан мунтазам фойдаланиш бошқармасида очилган "Немис технологиялари маркази"да бўлди. Бу ерда мамлакатимизнинг барча ҳудудидан келган йўлсозлар малака оширади. Уларга германиялик етук мутахассислар геодезия, лойиҳалаш, замонавий технологияларни бошқариш юзасидан сабоқ бермоқда.

Ижодкорлар тушган автобус довонга ўрлайди. Йўлнинг энг юксак чўққиси денгиз сатҳидан 2268 метр баландликдан ўтган. Кафтдек текис йўл, виқорли тоғлар, пойингиздаги мовий кўл, кўм-кўк арчалар тароватига қараб тўймайди киши.

Довон йўли. Бу йўл илгари ҳам одамларга хизмат қилиб келган. Шарқ ва Ғарбни боғлаган. Аммо унинг ҳақиқий қиёфаси мустақиллик йилларидагина намоён бўлди. Фарғона водийсини Тошкент билан боғлайдиган энсиз, қиш ойларида ҳатто ёпилиб қоладиган тоғ йўлларини жаҳон андозалари даражасига етказиш масаласи 1996 йили кун тартибига қўйилган эди. Қисқа муддатда мавжуд йўлни қайта таъмирлаш ва Қамчиқ ҳамда Резак довонлари тагидан туннеллар ўтказиш лойиҳаси ишлаб чиқилди. 1997 йилдан эса амалий ишлар бошланди. Вазифа уч йилда уддаланди. Транспорт қатнови тўхтатилмасдан йўл кенгайтирилди. Умумий узунлиги 2484 метр бўлган тўртта туннел қазилди.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Тошкент-Ўш автомобиль йўлининг Қамчиқ ва Резак довонларидаги туннеллар қурилиши қатнашчиларига йўллаган табригида ушбу йўл Буюк Ипак йўлининг муҳим бўғини, кўплаб халқларни бир-бирига яқинлаштирувчи дўстлик ва биродарлик, тинчлик ва ҳамкорлик йўли бўлиб қолишини алоҳида таъкидлаган эди.

Ижодкорларни ер ости йўли дарвозаси олдида Фарғона водийси ва пойтахт вилояти меҳнаткашларининг вакиллари, йўлсозлар кутиб олди. Улар Қамчиқ ва Резак туннелларини кўздан кечирди, йўлсозлар, ишчилар, мутахассислар, муҳандис-лойиҳачиларнинг мардонавор меҳнати билан танишди, улар билан дилдан суҳбатлашди.

Учрашувда сўзга чиққанлар, Ўзбекистон Қаҳрамони Абдулла Орипов таъбири билан айтганда, мамлакатимизда амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишларининг Бош муҳандиси Ислом Каримов юритаётган оқилона, одилона сиёсат туфайли мамлакатимизда буюк ўзгаришлар юз берганини, бу жараёнда йўлсозларнинг ҳам салмоқли хизмати борлигини таъкидлади. Ўзбекистон халқ шоири Тўлан Низомнинг "Довон" достонида замонамиз қаҳрамонлари — йўлсозлар меҳнати тараннум этилган. Аммо бу ҳали етарли эмас, биз йўлсозлардан, бунёдкорлардан қарздормиз, дейишди ижодкорлар.

— Ўзбек йўлсозлари билан биргаликда шундай улкан қурилишда иштирок этаётганимиздан, Тошкент-Ўш йўли қурилишида бизнинг ҳам ҳиссамиз борлигидан жуда мамнунмиз, — дейди германиялик профессор Хост Лиллиенблюм. — Биз икки улкан лойиҳа бўйича ҳамкорлик қилдик. Биринчиси — Тошкент — Ўш автомагистралини қайта таъмирлаш эди. Иккинчи лойиҳамиз эса Тошкент-Самарқанд йўлини таъмирлашга қаратилган. Президент Ислом Каримовнинг Буюк Ипак йўлини қайта тиклашга бел боғлагани ва бу борада жуда улкан ишларни амалга ошираётгани қувонарлидир. Чунки бу йўл муҳим стратегик аҳамиятга эга бўлиб, Европа ва Осиёни бир-бирига боғлайди.

Жуманиёз Жабборов, Нормурод Нарзуллаев, Ҳабиб Саъдулла, Тўлан Низом, Сирожиддин Саййид каби таниқли шоирларнинг она-Ватан, истиқлол, бунёдкорлик ҳақидаги шеърлари, самимий суҳбатлар йиғилганларга манзур бўлди. Йўлсозлар бундай учрашувлар уларни янги-янги меҳнат зафарларига чорлашини таъкидладилар.

Тадбирларда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов, Бош вазир ўринбосари Р.Юнусов иштирок этди.

Воҳид ЛУҚМОНОВ,
ЎзА мухбири.

ВАТАНИМИЗ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 12 ЙИЛЛИГИГА

Мўъжизакор қўллар

Марғилон камалак жилосини акс эттирувчи атласлари, қўлигул ҳунармандлари билан машҳур. Бу қадимий шаҳарда ёғоч ўймакорлиги ҳам кенг ривожланган. Қай бир хонадонга кирманг, айвон пештоқию устунларида бир-бирини такрорламайдиган ўйма нақшлар мужассам. Жамолхон Ҳошимов шаҳарнинг кўзга кўринган усталаридан. Унинг ўнлаб шогирдлари бор. Уста ва шогирдлар қўлида сайқал топган ўймакорлик асарларини шаҳарнинг ҳар бир гўшасида учратиш мумкин. Шаҳарнинг кўркам ва обод бўлишида уста ва устазодаларнинг ҳам ўз ўринлари бор.

СУРАТДА: Жамолхон Ҳошимов шогирди Ниёз Юсупов билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ҲАШАР УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТДИ

Тантанали кунларга, тўю-томошаларга ўзгача руҳда тайёргарлик кўриш халқимизнинг азалий қадриятларидан биридир. Бундай шодиёналарни муносиб нишонлаш мақсадида барчани ҳашарга чорлаб, теварак-атроф, ҳовли-жойларни тартибга келтириш, кексалар ва меҳр-мурувватга муҳтожлар ҳолидан хабар олиш каби эзгу анъаналар янги мазмун билан бойиб бормоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг бу борада "Обод маҳалла йили" дастурида белгиланган вазифаларни ҳаётга татбиқ этиш, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 12 йиллигини нишонлашга пухта тайёргарлик кўриш, юртимизда санитария-эпидемиологик аҳволни янада яхшилаш, маҳаллалар, мавзелар ва аҳоли гавжум жойларни ободонлаштириш ишларини ташкил этишга қаратилган фармойишида белгиланган вазифаларни амалга оширишнинг аҳамияти катта.

Мазкур фармойишга биноан мамлакатимизда август ойида "Маҳалла обод — Ватан обод" шиори остида ободонлаштириш ва тозалик ойлиги давом этади. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида бу борада аниқ тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, амалга оширилаётир.

Ободонлаштириш ва тозалик ойлиги доирасида юртимизда 16 август куни умумхалқ хайрия ҳашари ўтказилди.

(Давоми 2-бетда).

УМРБОҚИЙ МИЛЛИЙ МЕРОС

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда миллий ҳунармандликни ривожлантириш, мазкур соҳа ходимларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, "Устоз-шогирд" анъаналарини қайта тиклашга катта эътибор қаратилмоқда. 1997 йилда Президентимиз Ислом Каримовнинг "Халқ бадиий ҳунармандчиликлари ва амалий санъатини янада ривожлантиришни давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилинганлиги бу борада муҳим қадам бўлди.

Фармонга мувофиқ юртимизда республика "Ҳунарманд" уюшмаси тузилиб, "Ўзбекистон халқ устаси" унвони таъсис этилди. Бу кўплаб ҳунарманд ва усталаримиз фаолиятини рағбатлантиришда муҳим аҳамият касб этаётир.

— Халқимизнинг амалий санъати ва бадиий ҳунармандлиги кўп минг йиллик тарихга эга, — деди уюшма раҳбари Намоз ОБЛОҚУЛОВ ЎзА мухбирига. — Самарқанд, Хива, Қўқон шаҳарларида тайёрланган ҳунармандлик маҳсулотлари Буюк Ипак йўли орқали мағрибдан машриққача маълум ва машҳур бўлган. Собиқ шўролар даврида бу соҳа равнақига эътибор берилмади. Аксинча, соҳа кўплаб тазйиқларга учради. Хусусан, бешиксозлар, сандиқсозлар, тўқувчи усталар ўз маҳсулотини яширинча ишлаб чиқаришга мажбур эди. Сабаб — мустабид тузум даврида халқимизнинг миллийлигини, маънавий меросини йўқ қилишга, унутилишига бўлган саъй-ҳаракатлар, интилишлар кучли эди.

Ватанимиз мустақилликка эришгандан кейингина халқ амалий санъати ва ҳунармандлигига муносабат тубдан ўзгарди. Маълумки, ички бозорни сифатли товарлар билан тўлдиришда усталаримизнинг ўзига хос ҳиссаси бор. Қолаверса, мамлакатимизнинг довруғини оламга ёйиш, қадимий анъаналаримизни тиклаб, Шарқу Ғарбда тарғиб этишда ҳам усталаримизнинг меҳнати беқиёс.

2003 йилнинг Юртбошимиз ташаббуси билан Обод маҳалла йили деб эълон қилингани уста ва ҳунармандлар фаолияти кўламининг янада кенгайиши, янги устахоналар, хусусий корхоналар барпо этиш учун янада кенг йўл очиб берди. Усталаримиз ички бозоримизни маҳаллий хомашёдан тайёрланган маҳсулотлар билан тўлдириш, "Устоз-шогирд" каби ҳаётбахш анъаналаримизни давом эттириб, ёшларга касб-кор ўргатишда жонбозлик қилмоқда. Бу борада, айниқса, уюшмамизнинг Андижон, Самарқанд, Марғилон, Қўқон бўлимлари фаолияти диққатга сазовордир.

Истиқлол йилларида усталаримиз нафақат юртимизда, балки мамлакатимиз ҳудудидан анча олисларда ҳам халқ амалий санъати, миллий ҳунармандлик буюмларини кенг намойиш этиб, жаҳон аҳлининг эътирофига сазовор бўлмоқда. Фарғонанинг машҳур кулоли, мустақил Ватанимизда биринчи бўлиб "Ўзбекистон халқ устаси" фахрий унвонига сазовор бўлган инсон — Иброҳимжон Комилов ўзбек кулолчилигида унутилаёзган қадимий услубларни тиклашга муваффақ бўлди. Устанинг шахсий кўргазмалари Германия, Франция, Нидерландия каби кўплаб мамлакатларда катта муваффақият билан ўтди.

Қўқонлик ёғоч ўймакори Абдуғани Абдуллаев сингари усталаримиз эса мамлакатимизда қад ростлаётган улкан иншоотлар, аждодларимиз ҳаёти билан боғлиқ турли зиёратгоҳларнинг қайта тикланиши, музейлар, майдонлар, ёдгорлик мажмуаларининг барпо этилишида ўз улушини қўшаётир. 2001 йилда А.Абдуллаев Германия, Россия, Хитой сингари бир қанча мамлакатлардаги кўргазмаларда иштирок этди. Бу йил эса у Президентимиз ташаббуси билан мунтазам ўтказилувчи "Ташаббус" кўрик-танловида "Энг яхши ҳунарманд" номинацияси бўйича ғолиб топилди ҳамда давлатимиз раҳбарининг соврини — "Матиз" автомобилини қўлга киритди.

Усталарнинг бугунги кунда самарали меҳнат қилишининг асосий омили — давлатимиз томонидан уларнинг ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганидир. Масалан, номи зикр этилган Фармон қабул қилинган йилда ҳунармандлар беш йилга даромад солиғидан озод этилган эди. Ўтган йили Президентимизнинг янги Фармони билан бу муддат 2005 йилнинг 1 апрелигача узайтирилди. Шу боис уюшма аъзолари кун сайин ортиб, бугунги кунда улар ўн беш минг нафарга етди. Кулоллар, ёғоч ўймакорлари, ёғочга безак берувчилар, чиннисозлар, каштачиларнинг уюшма аъзолигидаги салмоғи ортиб бормоқда.

Шуниси қувончлики, ўтган вақт мобайнида ҳунарманд ва усталаримиз Европа давлатлари, Япония, АҚШда Ўзбекистон мустақиллиги куни муносабати билан ташкил этилаётган барча маданий тадбирларда, халқаро миқёсдаги турли нуфузли анжуман, фестиваль ва жаҳоний кўргазмаларда фаол иштирок этиб келмоқда. Бу эса миллатимизнинг боқий маънавий мероси, анъаналари, қадриятлари, бугуни, истиқболи тўғрисида жаҳон аҳлида холис ва тўлақонли таассурот уйғотишда муҳим аҳамият касб этяпти.

Назокат УСМОНОВА.

Пойтахтимизда

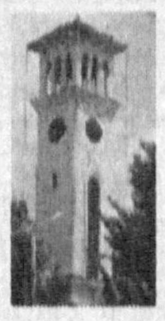

ҚЎШИҚ БАЙРАМИ ҒОЛИБЛАРИ АНИҚЛАНДИ

ТОШКЕНТ (ЎзА мухбири Назокат УСМОНОВА).

Пойтахтимизда Ватанимиз мустақиллигининг ўн икки йиллигига бағишланган "Ўзбекистон қўшиқ байрами" Республика танлови якунланди.

Халқлар Дўстлиги саройида мазкур танлов ғолибларини тақдирлашга бағишланган тантанали маросим ва гала-концерт бўлиб ўтди.

Тадбирда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири Б.Қурбонов давлатимиз раҳбари Ислом Каримов ташаббуси билан ташкил этилган ва саккизинчи марта ўтказилаётган мазкур танлов келажаги буюк давлатимиз ва унинг бунёдкор халқини мадҳ этувчи, инсонлар қалбида муқаддас Ватанни, истиқлолни кўз қорачиғидек асраб-авайлашга ундовчи юксак бадиий савиядаги мусиқа асарлари ва қўшиқларнинг юзага келишига кенг имконият яратаётганини таъкидлади. Мамлакатимизнинг беқиёс саҳнаси бўлиб хизмат қилаётган бу байрам тадбирлари нафақат янги асарларни, балки қўшиқчилик санъатида ўз мухлисларининг меҳр-муҳаббатини қозона олаётган умидли истеъдодларни кашф этмоқда.

Байрамда профессионал хонандалар билан бир қаторда, онадиёримизни мадҳ этиш истагида бўлган кўплаб ёш истеъдодлар — мактаб ўқувчилари, талабалар, ҳарбийлар иштирок этди. Бу галги танловда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар вакиллари, Маданият ишлари, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Мудофаа, Ички ишлар вазирликлари, қўмита ва бирлашмалар жамоалари фаол қатнашди.

Танловга тақдим этилган Ватанни улуғловчи мусиқа асарлари ўзининг жўшқинлиги, миллийлиги, кўтаринки руҳи, жозибадорлиги билан кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Бетакрор ва ранг-баранг рақслар эса уларга ўзгача файз бахш этди.

Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университетининг бадиий жамоаси ижросидаги Олтусбой Султонов шеъри ва Қодир Ҳилолов мусиқаси билан айтилувчи "Ўзбекистон танимда жоним" қўшиғи (Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги) ҳамда Самарқанд вилояти Сиёб туманидан Насиба Мирзоҳидова ижросидаги Неъмат Бобоноров сўзи ва Мамажон Наимов мусиқаси билан айтилувчи "Ўзбекистон" қўшиғи (Маданият ишлари вазирлиги) танловда биринчи ўринга лойиқ топилди.

Жойлардан хабарлар

Ўзбек дўпписи — маркаларда

Эндиликда Марғилон, Чуст, ироқи, зардўзи дўппилари ўзига хос тасвирларда почта маркаларида акс этадиган бўлди. Бу хайрли ишга Ўзбекистон тарихи давлат музейи жамоаси бош қўшди.

«Ўзбекистон маркаси» очиқ ҳиссадорлик жамияти билан бамаслаҳат иш тутилиб, «Ўзбек дўпписи» деган рангли янги марка туркуми чоп этила бошланди.

Бу маркалар Ўзбекистон Мустақиллигининг 12 йиллиги олдидан музейнинг ноёб экспонатларига айланди.

Али АКБАРОВ.

Маҳсулотлар ўз харидорларини топмоқда

Мана бир неча кундирки, Гулистон шаҳридаги «Супермаркет» мижозлар билан янада гавжумлашиб кетди. Бу ерда мамлакатимиз маҳаллий саноат корхоналарида ишлаб чиқарилган кузги-қишки кийимлар кўргазмаси бўлиб ўтаяпти.

Кўргазмада «Ўзенгилсаноат» давлат ҳиссадорлик компанияси, «Ўзбек ипаги» ассоциацияси, «Ўзбекчарм-пойабзали» ассоциацияси ўз маҳсулотлари билан иштирок этмоқда.

Шунингдек, вилоят маҳаллий саноат корхоналарида тайёрланган 33 хил маҳсулотлар ҳам кўргазмада харидорларнинг эътиборига тушди.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Соғлом авлод»нинг соғлом болалари

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасининг «Оила» соғломлаштириш марказида кундузги болалар стационари очилди. У ерда кам таъминланган, ёрдамга муҳтож оилаларнинг уч ёшдан ўн икки ёшгача бўлган фарзандлари тиббий текширувдан ўтказиб, даволанаётир.

«Туркистон-пресс».

Кузги кийимлар савдоси

Наманган вилоят халқ истеъмоли моллари марказида ҳам куз-қиш мавсуми кийим ва пойабзаллари ярмаркаси очилди.

Улгуржи-чакана ярмарка ишида 24 та тўқимачилик ва енгил саноат корхонаси, ўнлаб хусусий тадбиркорлик ва халқ ҳунармандлари иштирок этмоқда. Улар умумий қиймати 20 миллион сўмдан ошиқ юзлаб турдаги товарларни савдога қўйган. Болалар кийимлари ва пойабзалларининг турлари кўп, улар орасида спорт ва мактаб кийимлари алоҳида эътиборга молик.

Ўз мухбиримиз.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2003 йил 19 августдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	643,15	1 Исландия кронаси	12,23	1000 Туркия лираси	0,70
1 Англия фунт стерлинги	1553,83	1 Канада доллари	702,03	1 Швейцария франки	708,47
1 Дания кронаси	147,30	1 Хитой юани	117,63	1 ЕВРО	1093,82
1 БАА дирхами	265,09	1 Малайзия ринггити	256,24	10 Жанубий Корея вони	8,28
1 АҚШ доллари	973,58	1 Польша злотийси	251,25	10 Япония иенаси	81,59
1 Миср фунти	159,34	1 СДР	1353,97	1 Россия рубли	32,08
				1 Украина гривнаси	182,60

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

АКАДЕМИК ЛИЦЕЙГА МУНОСАБАТ

эрта-индинги академикларга бўладиган эътиборни, ҳурматни англатиши лозим

Шоҳида фақат журналист бўлишни орзу қиларди. Жиззах политехника институти қошидаги академик лицейга ўқишга киргач, бу ерда ўз устида кўпроқ ишлаш имкониятини борлигини, ижодий муҳитга яқинлашганини сезди. Маҳаллий матбуотда хабарлари, шеърлари босила бошлади. Кейинги йили китобчаси чиқди. Кўп ўтмай бошқаси... Ўтган йили Зулфия мукофотига сазовор бўлгани эса унинг орзусини рўёбга чиқарди. Талабаликка қабул қилинди. Аммо, Ш. Мўминовага ўхшаб лицейда истеъдоди гуллаган, омади чопганлар кўп эмас. Эътибор қилинг, академик лицейни 2000-2001 ўқув йилида битирган 107 нафар ўқувчининг атиги 37 нафари олий ўқув юртларига кирган. Бу олий ўқув юртларига ҳужжат топширган ўқувчиларнинг 30,5 фоизини ташкил этади. Ўтган йили мазкур кўрсаткич 61,4 фоиз кўтарилган. Аммо давлат гранти асосида ўқиётганлар 24,5 фоиз холос.

— Жорий йилдаги натижаларимизда жиддий ўсиш бўлади, — дейди академик лицей директори, физика-математика фанлари номзоди Хидир Сатторов ишонч билан. — Сабаби, тест синовлари бошланмасданоқ икки нафар ўқувчимизнинг олий ўқув юртида давлат гранти асосида ўқиши маълум бўлганди. Қолаверса, таълим жараёнини мукаммал ишлаб чиқилган Дастур асосида уюштиришга ҳаракат қилдик. Битирувчиларни тест синовларига тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилди.

Юртбошимиз Самарқанд вилояти фаоллари билан бўлган учрашувда жойлардаги олий ўқув юртларнинг академик лицейлар билан ҳамкорлиги талаб даражасида эмаслигини, кўп ҳолларда лицейлар фаолиятига юзаки муносабатларда бўлинаётганлигини, уларнинг муомалаларига «панжа орасидан» қаралаётганини жиддий танқид қилганди. Шу нуқтаи назардан қараладиган бўлса, политехника институти жамоасининг академик лицейдаги ташкилий ишларга кўмагини, ҳомийлигини қониқарли, деб бўлмайди. Бу ҳол ўқув даргоҳига энг иқтидорли, билимли, илмга чанқоқ ўқувчиларни жалб этиш жараёни билан изоҳланади. Чунки вилоят туманлари, чекка қишлоқ мактабларида таҳсил олаётган зеҳнли ёшларни лицейга ташвиқот этишга эътибор йўқ. Шу боис лицейга билими заиф, замонавий технология талаблари олдида уқувсиз болалар ҳам кириб қолишаяпти. Қолаверса, умумий ўқувчилар сонининг 65-70 фоизини Жиззах шаҳри, ён-атрофдаги мактаблар ўқувчилари ташкил этиши ҳам жиддий мулоҳаза талаб этади.

(Давоми 2-бетда).

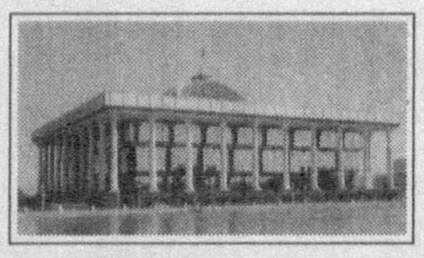

Олий Мажлис сессияси олдидан

СУВ — БЕБАҲО НЕЪМАТ

ундан тежамкорлик билан фойдаланиш — қонун талаби

Халқимизда "Отанг мироб бўлса ҳам даланг қулоқнинг бошида бўлсин", деган нақл бор. У экинларнинг сувга талаби ошган кезларда кўп бор тилга олинади. Дарҳақиқат, сув — бебаҳо неъмат. Суғорма деҳқончиликда ёз чилласида ҳар томчи сув бамисоли гавҳарга айланади. Шу боис узоқ ўтмишдан оби ҳаёт тақсимотида адолат мезонларига қатъий амал қилинган.

Юртимиз истиқлолга эришган дастлабки йилларда, аниқроғи, 1993 йилда "Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилинган эди. Дунё билан ҳамнафас бўлиб қадам ташлаётган ҳозирги давримизда мазкур қонунга ўзгартишлар киритилишига эҳтиёж туғилмоқда. Аввало, шуни айтиш керакки, кейинги йилларда қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш мулкдорлар — фермерлар қўлига ўтаяпти. Президентимизнинг шу йил 24 мартдаги "Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим йўналишлари тўғрисида"ги Фармонида барча қишлоқ хўжалик майдонлари ердан фойдаланувчиларга узоқ муддатга, яъни 30 йилдан 50 йилгача ижарага берилиши назарда тутилган. Фермерларнинг экин майдонига келсак, улар собиқ хўжаликлар майдонига нисбатан катта эмас. Ҳатто, бир далада (контурда) экин-тикин қилаётганлари ҳам кўпчиликни ташкил қилади. Бундан ташқари, ширкат хўжалигининг деҳқончилиги ҳам шу далага туташ. Улар бир ариқдан сув ичади. Энди, ўзингиз ўйлаб кўринг, фермернинг ери туман ер кадастри балансида, ширкатники эса ўз балансида. Аслида эса деҳқончилик қилинадиган сувли ва лалми майдонлар бир балансда туриши мақсадга мувофиқ эмасми?

— Бу жараён , — дейди Олий Мажлис Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси раиси Искандар Қаландаров, — фақат юқорида тилга олинган қонунга эмас, балки "Ер кодекси", "Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида"ги, "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги, "Деҳқон хўжалиги тўғрисида"ги, "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги қонунларга ҳам ўзгартиш ва қўшимчалар киритишни тақозо этмоқда. Қўмитамиз аъзолари ва ишчи гуруҳимизнинг сессия оралиғидаги асосий фаолияти шу масала устида ишлашга қаратилди. Биз қонунларга киритилиши лозим деб топилган ўзгартишларни парламентнинг ўн иккинчи сессияси муҳокамасига қўйишни мўлжаллаяпмиз.

Дарвоқе, қўмита икки сессия оралиғида "Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида"ги Қонуннинг Бухоро ва Қашқадарё вилоятларида ижросини атрофлича ўрганди. Шу жараёнда мазкур вилоятларда сувни тежаб-тергаб ишлатиш, аҳолини тоза ичимлик сув билан таъминлаш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда амалга оширилган ижобий ишлар билан бир қаторда жиддий камчиликларга йўл қўйилгани ҳам аниқланди. Тегишли вазирлик ва ташкилотларга мавжуд нуқсонларни бартараф этиш юзасидан тавсиялар берилиб, уларнинг бажарилиши назоратга олинди.

Бундан ташқари, қўмита муҳим иқтисодий-сиёсий аҳамиятга молик тадбирлар ўтказишда ҳам фаол қатнашди. Жумладан, гидротехник иншоотлар хавфсизлигига, лизинг мавзусига оид давра суҳбатлари, Оролбўйи минтақаси аҳолисининг турмуш даражасини яхшилаш, у ердаги экологик танглиқни юмшатишга қаратилган мажлислар уюштирди.

Худойберди ЭШМАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Банкларга ишончни мустаҳкамлайди

Олий Мажлиснинг ўн иккинчи сессияси кун тартибига қўйилган ўн учта масаланинг барчаси долзарблиги ва ҳаётнинг ўзи талаб қилаётганлиги билан алоҳида аҳамиятга эгадир. Айниқса, «Банк сири тўғрисида»ги қонун лойиҳаси юртдошларимиз ўртасида катта қизиқиш уйғотди. Негаки, бугунги кунда кўплаб тадбиркору ишбилармонлар пешона терлари эвазига топган маблағларини уйда эмас, балки банкларда сақлаш кони фойда эканлигини тўғри англаб етмоқдалар. Бироқ юртдошларимиздан айримларида ҳали-ҳамон банкка нисбатан ишончсизлик сақланиб қолган. Маблағидан айрилиб қолиш, унинг мавжудлиги тўғрисида бошқа одамларнинг хабар топишидан хавотирланиш каби нотўғри шубҳаларга сабаб бўлмоқда.

Қонун лойиҳасида фуқароларнинг барча омонатлари тўлиқ сир сақланиши, мижозлар ўз маблағларидан эркин фойдаланиши, омонат миқдори қонун доирасида ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан талаб қилингандагина ошкор қилиниши, ўйлаймизки, эндиликда банклар фаолиятини янада яхшилайди. Ҳар бир фуқаро банк билан эмин-эркин муомалада бўлади. Бу мамлакатимиз тараққиётига муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.

Акбар СУВОНҚУЛОВ,
Боёвут туманидаги Навоий номли ширкат хўжалиги фермери.

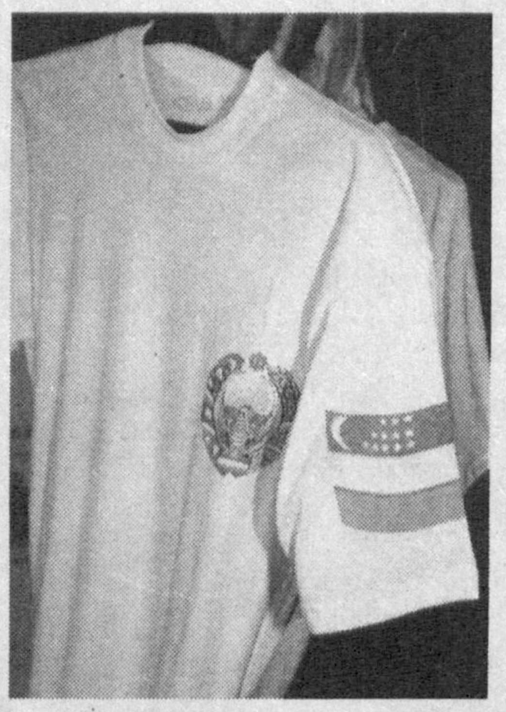

Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган

«БОФАНДА» ЧЕМПИОНЛАР ЭГНИГА ҲАМ ЯРАШАДИ

Бундан икки йилча аввал мамлакатимизда жаҳон андозаларига мос спорт кийимлари ишлаб чиқарилади, деса биров ишониб, ишонмасди. Эндиликда, нафақат республикамиз миқёсидаги, балки энг нуфузли жаҳон спорт мусобақаларида халқимиз вакиллари иштирокчи сифатида қатнашиб, ўзимизда ишлаб чиқарилган ва уларга «Ўзбекистон», «Мустақиллик» каби сўзлар битилган, шунингдек, давлатимиз байроғи, герби тасвири туширилган спорт кийимларида фахр билан майдонга тушишмоқда.

Сиёб туманидаги «Бофанда» ҳиссадорлик жамиятида тикилаётган спорт кийимлари ҳам спортчиларимиз эгнида дунё кезмоқда. Бугунги кунда корхонада ишлаб чиқарилаётган қирқдан ортиқ турдаги ўғил ва қиз болалар спорт кийимлари сифатли, бежиримлилиги боис ёшларга манзур бўлаяпти.

СУРАТЛАРДА корхона ишлаб чиқариш цехи, илғор тикувчи Саодат Ҳайдарова ва тайёр маҳсулот акс этган.

Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

Хабарлар оқимидан

Иссиқлик тизими яхшиланади

Икки йил муқаддам республика Вазирлар Маҳкамаси «Андижон шаҳрини иссиқлик ҳамда иссиқ сув билан таъминлаш тизимини қайта қуриш лойиҳасини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Қарордан сўнг қатор ишлар амалга оширилди. Германиянинг Штутгарт шаҳридаги «Фихтнер» компанияси ана шу кенг қўламли, ғоят мураккаб вазифани бажаришда кўмаклашишга қарор қилди. Бунинг учун Европа Тикланиш ва Тараққиёт банки ҳамда Ўзбекистон ҳукумати ўртасида битим имзоланиб, 15 йил муддатга 15 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит ажратиладиган бўлди. Бундан ташқари, Япония ва Швейцария ҳукуматларининг 1,5 ва 4 миллион АҚШ долларига тенг грантларини ҳам тузишни қайта қуришга жалб этиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Ўз мухбиримиз.

«Сандвик» «Бахмалмеваси»га айланди

Бахмалнинг олмаю анори, келиннинг нозик бармоқларига қиёс ҳусайни узумларининг донғи кетган. Айни кунларда тумандаги учта корхонада ёз неъматлари қайта ишланиб, ширидан-шакар шарбатлар, мураббоbooларга айлантирилаётир. Анчадан буён фаолияти тўхтаб қолган «Сандвик» корхонаси ҳам «Бахмалмеваси» номи билан ўз фаолиятини тиклади. Энди соҳибкору боғбонларнинг меҳнати маҳсули сархил меваю сабзавотлар шу ернинг ўзида тўлиқ қайта ишланадиган бўлади.

М. ТОЖИЕВА.

«Нуржаҳон»нинг ишлари

Ширин шаҳри Шароф Рашидов номли маҳалладаги учта кўп қаватли уйни «Нуржаҳон» хусусий ишлаб чиқариш корхонаси қисқа вақт ичида капитал таъмирдан чиқарди.

Уйларда яшовчи аҳоли том, иситиш, канализация, иссиқ ва совуқ сув тизимлари таъмиридан жуда мамнун бўлишди. Корхона бригадири Саидхўжа Файзиевнинг таъкидлашича, ҳар бир йўлакка темир эшиклар ўрнатилди, деворлар оқланди. Шунингдек, хонадонларга 60 та сув ўлчаш асбоблари ўрнатилди. Таъмирчилар шаҳар коммунал хизмати билан янги шартномалар тузиб, Ширин шаҳридаги кўп қаватли биноларни таъмирлашда давом этмоқда.

«Туркистон-пресс».

Муносабат

Ўтган кунлар сабоғи

Мен, аввало, «Халқ сўзи» газетаси таҳририятига ва шу газета саҳифаларида кейинги пайтда бир-биридан муҳим ва мукаммал мақолалар эълон қилаётган ҳуқуқшунос Озод Аббосхўжаевга ўз миннатдорчилигимни билдирмоқчиман.

Муаллиф ниҳоятда долзарб мавзуларга қўл урмоқда. Яқин тарихни билмаслик кечириб бўлмайдиган лоқайдликлардан биридир. Мана, ҳадемай мустақиллигимизнинг 12 йиллик байрамини нишонлаймиз. Бироқ бугунги мактаб ўқувчилари, талабалар, қолаверса, пойтахтдан узоқда яшовчи минглаб ҳамюртларимиз бу мустақиллик қандай қурбонлар эвазига, не-не уқубатлар ҳисобига қўлга киритилганлигини билиб олишлари, кўнгилларига тугиб қўйишлари шарт. Озод Аббосхўжаевнинг кўплаб мақолалари, хусусан, марказдан бизнинг республикамиз ички ишлар идораларига жўнатилган десантчиларнинг ҳақиқий маънавий қиёфаси очиб ташланган мақолалари менда чуқур таассурот қолдирди. Унинг, шунингдек, «Чин ўзбек иши» публицистик мақоласи минглаб юртдошларимизда катта қизиқиш уйғотганлигига шубҳам йўқ. Гдлян-Иванов гуруҳи, Дидаренко, Гусев, Теплов ва бошқа ўнлаб қонун «посбон»ларининг юртимизда қилган жиноятлари муфассал очиб ташланган. Қаранг, эндиликда ана шу қонун посбонлари бўлмиш генералларнинг бири ўз юртида порахўрлиги учун қамоқда ўтирган бўлса, бошқа бири ичкиликка муккасидан кетиб, ошхоналарда шиша йиғиб, шармандаю шармисор бўлиб юрибди. Ҳолбуки, улар бундан ўн-ўн беш йил муқаддам Ўзбекистонда ўзларини қонун посбонлари, дея эълон қилиб, не-не жиноятларга қўл уришмаганди. Бирининг ўғли қотил, бирининг боласи қароқчи, бошқасининг хотини эса маънавий бузуқ кимсалар бўлган.

Яхшиям, ўзбек халқининг пешонасини Истиқлол аталмиш бир қуёш ёритди. Яхшиям, толеимизда бахтли кунлар бор экан. Аммо мана шу бахтли кунларга етиб келгунимизча не-не юрт фидойилари ҳам жисмонан, ҳам маънан маҳф этилдилар. Мақолаларда ана шу инсонларнинг жасоратли ҳаёти ёритилгани айни муддао бўлган.

Тарих бугунги кун пойдеворидир. Келажак ҳам айнан бугунги кундан бошланади. Шундай экан, биз бугунги бахтли кунимиз қадрига етишимиз, яқин тарихимизни ипидан-игнасигача ўқиб-ўрганмоғимиз лозим. Фақат ана шундагина ҳар биримиз келажак учун белни маҳкам боғлаб меҳнат қилишга, яшашга шай турамиз.

Худоёр АНОРҚУЛОВ,
пенсионер ҳуқуқшунос.
Гулистон шаҳри.

АКАДЕМИК ЛИЦЕЙГА МУНОСАБАТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Демоқчимизки, лицейга иқтидорли болаларни тортиш, уларни излаб топиш борасида изланиш, ҳамкорлик лозим.

Яқинда халқ таълими ходимларининг вилоятда бўлиб ўтган нуфузли анжуманида айнан қишлоқ мактаблари ўқувчиларининг республика, халқаро танловлардаги, фан олимпиадаларидаги муваффақиятлари ҳақида фахрланиб гапиришди. Зомин туманидан И. Ҳамдамова, Н. Хўжаев, Р. Кенжаев, форишлик О. Сатторов, Бахмалдан Б. Эсқораев, А. Қосимова, зарбдорлик З. Ойқулова каби ўнлаб иқтидорли ёшлар бўлғуси академикларимиз деб таърифланди. Худди шундай ёшлар дастлабки билимларини, илмий изланишларга даъват этувчи мунозараларни академик лицейлардан бошлашса бўлмайдими?

Жиззах давлат педагогика институти қошидаги «Сайилжой» академик лицейнинг илк қалдирғочлари бу йил олий ўқув юртларига тест синовлари топширишди. Дастлабки натижалар ҳақида гапиришга ҳали эрта. Аммо ўқув йили давомида 45 нафар ўқувчининг даргоҳни ташлаб кетиши асл сабабларини ҳеч ким аниқ айтолмайди. «Асосан иқтисодий қийинчиликлардан бўлса керак», деган мужмал жавобни олдик раҳбарлардан. Савол туғилади: бирор жамоада таълим-тарбия олаётган, балоғат ёшига етмаган ўғил-қизларнинг, қолаверса, иқтидорли ёшларнинг тақдири, келажаги, энг аввало, ўша жамоани қизиқтириши уларнинг истиқболи учун жон куйдириши керак эмасми?

Таажжубли томони шундаки, лицейни ташлаб кетаётган иқтидорли ёшларни ўқув даргоҳида олиб қолиш учун жон куйдирилмади. Жойларда кенг қўлланилаётган ҳомийлик ҳаракати, кам таъминланган оилаларга ёрдам уюштириб, шаҳар, туман, ҳокимликлари лицей ўқувчиларининг ота-оналари яшаётган жойлардаги хўжалик, корхона ташкилотлари раҳбарлари билан алоқа боғланилганда балки бу рақам анча кам бўлармиди. Энг ачинарлиси, бу ҳақдаги масала жамоанинг илмий педагогик кенгаши йиғилишида муҳокама этилмаган. Институт раҳбарияти, бошқа мутасаддиларга хабар берилмаган.

Ўтган йили Педагогика институти лицей кутубхонасига 300 минг сўмликдан зиёд дарслик, бадиий адабиётлар олиб берганди. Бу йил яна 2 миллион сўмлик ёрдам кўрсатиш кўзда тутилган. Лицей мутасаддилари томонидан зарур китоблар рўйхати тақдим этилмаётгани боис ҳозирча китоб олинмай турибди.

Шу ўринда умумий ишда муаммо туғдираётган яна бир нарса ҳақида гапирмасак бўлмас. Академик лицей Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига қарайди. Жиззах давлат педагогика институти Халқ таълими вазирлиги тизимидадир. «Сайилжой» академик лицейини молиялаштириш эса маҳаллий бюджет зиммасида.

— Институтимиз қошида салкам 300 нафар ўқувчи таълим олаётган иқтидорли болалар лицей-интернати ташкил этганмиз, — дейди Педагогика институти ректори, профессор Ғафур Муҳамедов. — Ўқувчиларни ётоқхона, иссиқ овқат билан таъминлаётган жамоани иқтисодий жиҳатдан ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб туриш бир мунча осонроқ. Негаки ҳаммасини ўзимиз, ички тартибда ҳал этамиз.

Маълум бўлишича, юқорида айтилган муаммо раҳбар кадрларни тайинлаш масаласи билан ҳам боғлиқ экан. Ташкил этилганига уч йил бўлган академик лицейда тўртинчи директорнинг ишлаётгани балки шунинг оқибатидир.

Академик лицейлар фаолиятини такомиллаштириш, уларнинг олий ўқув юртлари билан ҳамкорлигини яхшилаш, иқтидорли болаларни лицейларга кенг жалб этиш учун қандай тадбирлар зарур. Бу ҳақда ўқитувчилар, ота-оналар, ўқувчилардан айримларининг фикрлари билан танишдик.

Абдухолиқ АБДУСАТТОРОВ, Политехника институти қошидаги академик лицей ўқитувчиси:

— Лицейимиз ташкил этилган йиллари жамоани моддий томондан қўллаб туриш учун ҳомийлар белгиланганди. Натижа бўлмади. Ҳеч бўлмаса байрамларда, битирув кечаларида аълочи ўқувчиларимизни эслаб, совғалар, гулдасталар келтириб туришса, яхши бўларди.

Лола АҲРОРОВА, «Сайилжой» академик лицейи директорининг ўринбосари:

— Кам таъминланган, кўп болали оилаларнинг иқтидорли фарзандларига маҳаллий ҳокимликлар, институтларнинг доимий ҳомийлик ёрдамини уюштириш зарур. Бу — ўқувчиларнинг пухта билим олишлари учун зарур.

Сожида ЙЎЛДОШЕВА, — ота-оналардан, Фориш тумани:

— Рости академик лицейлар ҳақида Жиззахга келиб эшитдик. Қишлоқларда лицейларнинг аълочи ўқувчилари билан учрашувлар, ўқитувчилар билан давра суҳбатлари ўтказиб бориш йўлга қўйилса, айни муддао бўларди.

Шерзод ЖОНУЗОҚОВ, — академик лицей ўқувчиси:

— Тенгдошларим билан шаҳар, вилоят, республика фан олимпиадаларида қатнашганимдан фахрланаман. Аммо илмий мусобақаларнинг, беллашувларнинг дастлабки босқичи институтлар соврини учун ўтказилса, анча чиниқардик. Олийгоҳлар ҳаёти, улардаги ўқув жараёнлари билан яқиндан танишган бўлардик.

Хуллас, истак, мулоҳазалар кўп. Таклифлар ўринли. Академик лицейлар олдига тўплангланларнинг қайси бири билан суҳбатлашманг, ўқув даргоҳига кириш орзуси билан тўлиб-тошганининг гувоҳи бўласиз. Улар академик лицейларда билим олиш учун яратилган шароитлардан, замонавий техникалар билан жиҳозланган лабораториялар, компьютер хоналаридан маҳлиё эканликларини яширишмайди. Бундай ёшларга қараб туриб, улар тимсолида бўлғуси академикларни кўрдим, десангиз ҳечам муболаға бўлмайди.

Гап, ана шу ёшларни тарбиялаб, вояга етказишда ҳамда мутасаддиларнинг юксак масъулият ҳиссини сезиб меҳнат қилишларида.

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲАШАР УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ҳашарни уюшқоқлик билан ўтказиш, унга кенг халқ оммасини жалб этиш мақсадида тузилган Республика ишчи гуруҳидан олинган маълумотга кўра, умумхалқ тадбирида тўққиз миллион нафардан кўпроқ юртдошимиз иштирок этган.

Шу куни 27 миллион квадрат метрдан зиёд майдон ободонлаштирилди. Минглаб туп гул кўчатлари ўтказилди. Ариқ, зовур ва бошқа сув йўллари тозаланди. Дарахтларга шакл берилиб, оқланди. Болалар ўйин майдонлари, спорт мажмуалари, зиёратгоҳ ва қабристонлар тартибга келтирилди.

Умумхалқ хайрия ҳашари мамлакатимизнинг ҳар бир ҳудуди, ташкилот, корхона, муассаса ва маҳалласида кўтаринки руҳда ўтди. Шу куни амалга оширилган ишлар тўғрисидаги маълумотлар Республика ишчи гуруҳига етказилиб турилди. Бундан халқимизни доимий хабардор этиш мақсадида телевидение ва радио каналлари орқали тинимсиз маълумот бериш йўлга қўйилди.

Шу куни ишлаб топилган барча маблағ "Маҳалла" хайрия жамғармаси ҳисоб рақамига ўтказилади. Бу хайрия ёрдами маҳаллалар фаолиятини ривожлантириш, унинг ёшлар камолотидаги ўрни ва ролини кучайтириш, халқимизнинг эҳтиёжманд қисмини қўллаб-қувватлаш, кексалар, оналар ва болалар саломатлигини муҳофазалаш, ижтимоий ҳимоялаш, маҳаллаларда оммавий спорт турларини ривожлантиришга йўналтирилади.

Баҳор ХИДИРОВА,
ЎзА мухбири.

Акция бор, дивиденд-чи?

Эгалик ҳисси қарор топган жамоаларда ўсиш, ўзгариш кўзга ташланиши табиий. Муваффақиятлар жамоа учун ҳам, корхона учун ҳам манфаат келтиради, албатта. Андижон вилоятидаги қатор меҳнат жамоаларининг ҳиссадорлари қандай қилиб даромадга эга бўлиш мумкинлигини ўз фаолиятлари мисолида исботламоқдалар. Рақамларга мурожаат қилсак. 1999 йили ҳиссадорларга 631,9 миллион сўм дивиденд тақсимланган бўлса, орадан бир йил ўтиб бу кўрсаткич 1 миллиард 8 миллион сўмга етди. 2001 йилда ҳиссадорлар 1 миллиард 272 миллион сўм дивиденд олди. Ўтган йилги натижалар ҳам ёмон бўлмади.

— Эгаси борнинг эртаси бор, деган мақол бор, — дейди Улуғнордаги «Оқ олтин пахта» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти раиси Қобилжон Каримов. — Айтайлик, авваллари бирон дастгоҳ бузилса, бутун корхонада иш тўхтаб қоларди. Ишчидан тортиб раҳбарларгача кун ўтса бўлди эди. Эндичи? Ҳамма тенг оёққа туради, чунки корхона тўхтовсиз фаолият кўрсатсагина манфаатдорлик юқори бўлади. Шериклар олдидаги мажбуриятлар бажарилади.

— Дарҳақиқат, ўтган йилги пахта ҳосилидан 480 нафар ишчи режадаги 3.790 миллион ўрнига 3.800 миллион сўмлик ярим тайёр маҳсулот тайёрлади. Унинг 85 фоизи Жанубий Корея, Швейцария, Россия, Германия сингари давлатларга экспорт қилинди. Қайта ишловчилар 50 миллион 340 минг сўм соф фойда олдилар. Ўртача ойлик маош 33.788 сўмга тўғри келди.

Бу масаланинг бир томони. Моддий манфаатдорликка хизмат қиладиган яна бир муҳим жиҳат шундаки, қимматли қоғоз эгалари ҳам мўмай фойда олишмоқда. Корхонада саккиз йил муқаддам ҳар бири 100 сўмлик қийматга эга бўлган 208 минг дона акция чиқарилган эди. Унинг 87.390 таси эркин савдога чиқарилди, 14.565 таси ишчи-хизматчиларга сотилди. Эргашхон Турғунов, Абдуллажон Исроилов, Абдуваҳоб Кўчқоровларнинг ҳар бири 174-224 тадан акция харид қилишди.

— Акциянинг моҳиятига дастлабки йиллари унчалик тушунмагандик, — дейди Ҳамидулла Ҳасанов. — Кейин билсак, у қўшимча даромад манбаи экан. Менда 341 та қимматли қоғоз бор. Ўтган йили салкам 42 минг сўм дивиденд олдим. Яхши-да! Лекин бирим икки бўлсин деган одам ишлашиям керак. Тоққа чиқмасанг дўлана қайда.

Бир қарашда рақамлар зерикарлидай туюлади. Бироқ, улар мағзини чақсангиз кўнгилларга ёруғлик соладиган манзара намоён бўлади. Корхонада ўтган йили соф фойданинг 12.536 минг сўми дивиденд учун ажратилди.

— Шу ерда ишлайман, — дейди Хуршида Худойбердиева. — Фарзандли бўлдим. Суюнчи пули олдим.

— Фалокат оёқ остида деганлари рост, — дейди Сорахон Деҳқонова, — ногирон бўлиб қолдим. Лекин жамоадагилар эсдан чиқаришмади. Тез-тез хабар олишади, нафақам пулини вақтида оляпман.

Жалолқудуқдаги «Сўфиқишлоқ» пахта тозалаш ҳиссадорлик жамиятида бўлганимизда, унинг раҳбари Авазбек Минийозов ҳар йили миллион-миллион сўм соф фойда кўрилаётгани, акциядорларга дивиденд тарқатилаётганини айтди.

— Қимматли қоғозлар қачон чиқарилган?

Саволимизга раҳбар ўнғайсизланди. Кейин қачон ва қанча акция чиқарилгани, акциядорлар сони қанча экани эсида йўқлигини айтиб, бош ҳисобчи Ғофуржон Насриддиновни ҳузурига чорлади.

— 95.928 та акциямиз бор, — деди у, — ҳар бирига 168 сўмдан дивиденд тўғри келди. Умуман, дивиденд учун 17 миллион сўм ажратилди.

— Даромад эгаларига нақд пул бериляптими ёки маҳсулот тарқатиляптими?

— Ўтган йили пул берганмиз.

Биз Ҳусанбой Қосимов билан суҳбатлашдик. Унинг 113 та акциясига ўтган йили 15 минг сўм атрофида дивиденд ажратилган.

— Пул ўрнига хўжалик совуни олдик, — деди у.

Яна бир акция эгаси Алла Цойга ҳам хўжалик совуни берилган.

— Ойлик иш ҳақи вақтида қўлга тегаётгандир?

Бошлиқ бош ҳисобчига, ҳисобчи эса ўз раҳбарига маънодор қарашди.

— «Пахта банк»нинг туман бўлимида 20 миллион сўм пулимиз бор. Аммо ололмаяпмиз. Уч ой давомида 500 минг сўм нақд пул олдик. Одамларга иш ҳақи учун 11 миллион сўмлик совун, 9 миллион сўмлик ёғ, 8 миллион сўмлик ун, пиёз тарқатдик.

Жамоада 410 ишчи меҳнат қилади. 343 акциядорнинг қўли нақд пул кўрмаётгани ҳақиқат. Иш ҳақидан қарздорлик кун сайин ортиб бораётгани, айниқса, ачинарли. Ҳозир турли ташкилотлардан қарздорлик 483 миллион сўм, нафақадан 156 миллион сўм, иш ҳақидан 24 миллион сўмга етди.

Қимматли қоғозлар чиқаришдан мақсад, аввало, акциядорлар манфаатдорлигини оширишдир. Ҳалол меҳнат қилган йил якунида қўшимча даромадга эга бўлсин. Бойлигига бойлик қўшилсин. Сидқидилдан ишлаган одам кам бўлмаслигини ҳис этсин. Жамоа эса қимматли қоғозлар сотиш ва жойлаштириш ҳисобига қаддини тикласин, ишлаб чиқариш қувватини оширсин. Илғор технологияларни олиб кирсин. Ахир, Улуғнордаги «Оқ олтин пахта» корхонаси шу йўлдан бораяпти-ку.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Жазирамадан кейин довул...

Бу йил Европа об-ҳавоси барчани ажаблантирмоқда. Қитъадаги кўпчилик мамлакатларда сўнгги бир асрдан кўпроқ вақт мобайнида биринчи марта кузатилган жазирама мингдан зиёд кишининг ҳаётига зомин бўлди. Мисли кўрилмаган иссиқдан азият чекаётган аҳоли салқин ҳаво ва ёмғирни нажот билан кутаётганди. Лекин баъзи Европа давлатларида кутилган об-ҳавонинг келиши ҳам қимматга тушди. Хусусан, Испаниянинг шимоли-

шарқий ҳудудларидан ўтган циклон об-ҳавони бир неча соат ичида ўзгартириб юборди. Кучли ёмғир, довул ҳароратни қарийб 10 даражага пасайтирди ва сув тошқинларини келтириб чиқарди. Табиий офат натижасида мамлакатнинг Каталония, Арагон ва Валенсия мухтор вилоятлари электр энергиясидан умуман маҳрум бўлди. Йирик автомобиль ва темир йўлларда қатнов тўхтаб қолди. Айниқса, Каталония қуюнлардан кўп азият чекди. Баъзи жойларда довул дарахтларни таг-туби билан ағдариб, уйларнинг томларини учириб юборди. Бир неча юқори кучланишли электр қувват ўтказувчи баланд устунлар қулаб тушди. Кўп жойларда дарёлар ўзанидан чиқиб кетди ва атрофдаги уй ҳамда экинзорларни сув босди. Арагон маҳаллий ҳукумати Мадрид ҳудудини табиий офат зонаси деб эълон қилишга чақирди.

Хабарларга кўра, Францияда ҳам кучли шамол оқибатида темир йўл алоқалари қисман тўхтатилди. Довул натижасида мамлакатнинг Рон, Драм ва Эн департаментларида электр ўчди. Мамлакатнинг «Meteo — France» метеорологик хизмати Франциянинг 33 департаментида учинчи даражали хавф (тўрт балли шкала бўйича) ҳудудлари деб эълон қилди.

Дарҳақиқат, об-ҳавонинг бундай «совға»лари одамзод учун янгилик эмас. Франция фуқароларидан бири айтганидек, табиат бундай инжиқликлари билан ўз кучини яна бир бор намоён қилди.

Салим ДОНИЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

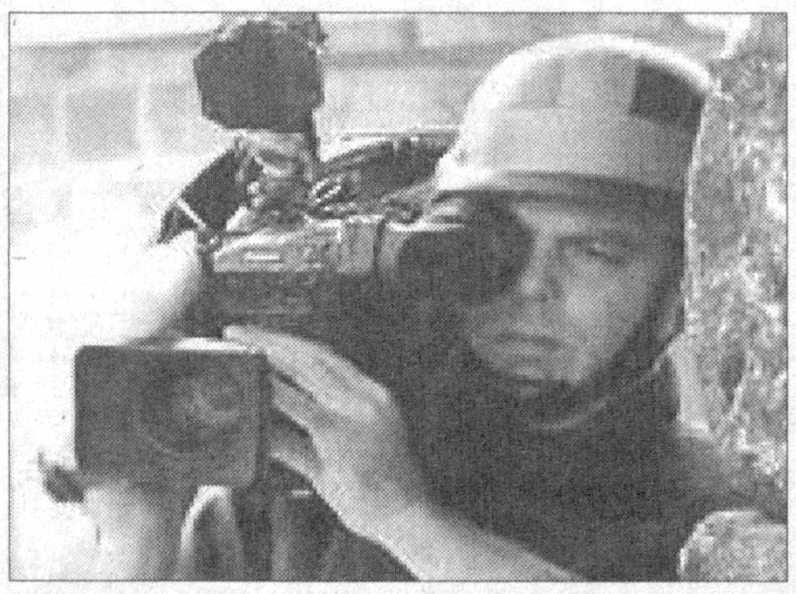

«Рейтер» агентлигининг оператори ўлдирилди

Ироқда «Рейтер» агентлигининг оператори, фаластинлик Мазен Дана ўлдирилди.

Боғдод атрофидаги қамоқхоналарнинг бири ёнида Мазен Дана Америка қўшинлари томонидан отиб ташланган. Америка ҳарбий қўмондонлиги оператор Америка ҳарбийларлари томонидан ўққа тутилганлигини тан олди. Қўмондонликнинг айтишича, журналист қўлидаги камера танкка қарши ишлатиладиган қуролга ўхшаганлиги учун унга қарата ўқ узилган.

М. Дана Ироқда ҳарбий ҳаракатлар бошланганидан бери ҳалок бўлган ўн еттинчи журналистдир.

BBC

Япония ҳукумати раҳбари

Япония бош вазири Дзюнъитиро Коидзуми якшанба куни Европага келди. Ташриф давомида бош вазир Европа Иттифоқи билан алоқаларни янада мустаҳкамлаш, КХДРнинг ядро дастури масаласини муҳокама қилишни мўлжаллаган.

Дзюнъитиро Коидзуми Германия, Польша ва Чехияга ташриф буюради.

Газета.ru

Хитой делегацияси КХДРда

Олий тоифадаги ҳарбийлардан иборат Хитой делегацияси Шимолий Корея ядро дастури бўйича кўптомонлама музокаралар ўтказиш учун КХДРга жўнаб кетди.

Ташрифдан асосий мақсад келгуси ҳафтада Пекинда бўлиб ўтадиган музокараларда Шимолий Корея хавфсизлигини кафолатлашдир.

Reuters

Кема ҳалокатга учради

Бразилиянинг Мадейра дарёси бўйлаб сузиб кетаётган кема кучли бўронга дош беролмай ағдарилиб кетди. Кемада етмишга яқин одам бор эди. Маҳаллий ҳукумат вакилларининг маълум қилишича, кемадаги 8 нафар киши ҳалок бўлган ва яна ўнга яқини дараксиз йўқолган.

Reuters

Носозликлар Огайодан бошланди

АҚШ ва Канададаги ялпи электр қувватининг ўчиб қолишига электр узатиш тизимидаги хабар бериш ускунасининг ишдан чиқиши сабаб бўлди.

Аввалроқ хабар берилганидек, Огайо штатидаги уч электр узатиш тизимидаги носозликлар АҚШдаги электр қуввати муаммосини келтириб чиқарди. «Барча носозликлар Огайо штатидан бошланганлигидан шубҳамиз йўқ», — дейди Шимолий Америкада энерготизимлари хавфсизлигини таъминлаш кенгашининг президенти Мишель Гент.

First Energy компанияси вакиллари бузилган тизим авария пайтида ҳақиқатдан ҳам ишламаганлигини тан олди.

Associated Press

Тартибсизликлар оқибатида...

Эроннинг Семир шаҳрида полиция ва маҳаллий аҳоли ўртасидаги тўқнашувлар оқибатида 8 киши ҳалок бўлди, 150 нафари эса жароҳатланди. Маълум бўлишича, тартибсизликлар шанба куни бошланган. Кўчага чиққан кишилар яқин ўртадаги биноларнинг ойналарини синдиришган. Шундан кейин улар полициячилар билан юзма-юз келишган.

Хабарларга қараганда, тартибсизликларга ҳукуматнинг мамлакат ҳудудий чегараларини қайта кўриб чиқиш, унинг натижасига кўра эса вилоят марказини Семирдан Шоҳрўз шаҳрига кўчириш борасидаги режаси сабаб бўлди.

Associated Press

Сўнгги 700 йил ичидаги энг кучли зилзила

Хитойда кучли зилзила оқибатида 7,9 мингта уй вайронага айланди, уч киши ҳалок бўлди.

«Синхуа» агентлиги ушбу табиий офатни сўнгги 700 йил ичидаги энг йириги деб баҳолади. Фуқаролар иши бўйича вазирлик зилзила натижасида мингдан зиёд киши жабрланганини маълум қилди, улардан 54 нафари оғир аҳволда. Табиий офат жами 600 минг кишига зарар келтирди.

Reuters

Тожикистонга ёрдам кўрсатилади

АҚШ Тожикистонга 45 минг дона Б гепатитига қарши эмланадиган вакцина етказиб беради. Ушбу препарат Б гепатити билан касалланиш хавфи юқори бўлган шифокорларни эмлаш учун ишлатилади.

АҚШ ҳукумати беғараз ёрдамнинг етиб келиши ва тарқатишга кетадиган харажатларни ҳам ўз бўйнига олди.

Интерфакс

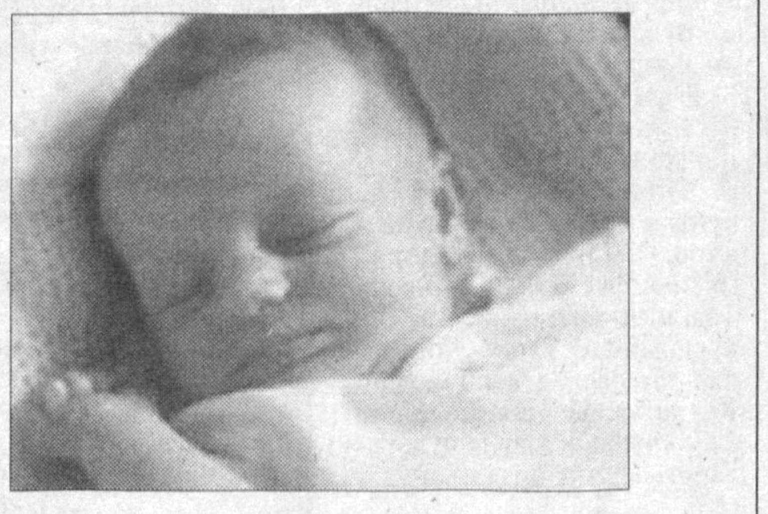

Минг долларга баҳоланган қизалоқ

Москванинг Ярославль вокзалида бир ярим яшар қизини минг долларга сотмоқчи бўлган эр-хотин қўлга олинди.

Ушбу "ота-она" қизини сотиб, тушган пулга уй харид қилишни режалаштирган.

Вокзалда харидор қидираётган эр-хотин беихтиёр милиция ходимига дуч келиб қолишган. У эса ҳамкасблари билан хабарлашиб "белги қўйилган" пул етказиб беришларини сўраган ва қизалоқни сотиб олган.

Эр-хотин вокзалдан чиқаётганда милиция ходимлари томонидан қўлга олинди.

Қизалоқ касалхонага юборилди. Кейинчалик у болалар уйига жойлаштирилади.

Газета. ru

Ҳарбий хизматни ўтамаган вазирлар ишдан бўшатилди

Мисрнинг Олий конституцион суди 22 кишининг Халқ кенгашига аъзолигини ноқонуний деб топди. Суд бундай қарорни баъзи мансабдор шахслар ҳарбий хизматни ўтамаганликлари муносабати билан чиқарди. Халқ кенгашига аъзо бўлиш учун номзод ҳарбий хизматни ўтаган бўлиши керак, армияда хизмат қилмаган шахслар халқ номидан иш юритиши мумкин эмас, дейилади қарорда.

Кенгаш аъзолигидан маҳрум қилинганлар орасида айни пайтда ишлаб турган бир неча вазирлар ҳам бор.

Газета.ru

Бир бинода икки портлаш

Тель-Авивнинг жанубий қисмидаги бинолардан бирида рўй берган икки портлаш оқибатида 4 киши жабрланди. Улардан бири касалхонага олиб кетилаётганда оламдан кўз юмди. Портлашлар натижасида бино девори қулаб тушди.

Полиция вакилларининг фикрича, ҳодиса икки жиноятчи гуруҳ ўртасидаги зиддиятлар туфайли юз берган.

Associated Press

Президент омон қолди

Якшанба куни Колумбия Президентига суиқасд уюштирилди.

Президент Антигуа музофотида бўлган пайти унга қарата ўт очишган. Ўқ овози эшитилган заҳоти президент вертолёти осмонга кўтарилиб, Рио Негродаги ҳарбий база томон йўл олган.

Президентнинг вакили Рикардо Галананинг сўзларига қараганда, суиқасдни исёнчилар уюштирганлар.

BBC

Қора ўлат қурбони

Қозоғистоннинг Қизил-Ўрда вилоятида "қора ўлат" ташхиси билан касалхонага олиб кетилган қизалоқ вафот этди.

Фавқулодда вазиятлар давлат агентлиги вакилининг хабар беришича, қизалоқ билан мулоқотда бўлган 18 нафар киши аниқланган. Уларнинг ҳаммаси текшириш учун шифохоналарга жўнатилган.

Интерфакс

РЕСПУБЛИКА ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича клиник ординатурага **танлов эълон қилади:**

- токсикология — 4 ўрин (2 — грант, 2 — контракт);
- нейрохирургия — 4 ўрин (1 — грант, 3 — контракт);
- анестезиология ва реаниматология — 6 ўрин (3 — грант, 3 — контракт).

Ҳужжатлар 2003 йил 31 августгача қабул қилинади.

Манзилимиз:
Тошкент ш., Чилонзор тумани, Фарҳод к., 2-уй.
Телефонлар: 79-63-62, 79-62-64.

Ташкилот авто ва қишлоқ хўжалик шиналарининг улгуржи ва чакана савдоси билан шуғулланади.

√ Россия Федерациясида ишлаб чиқарилган.
√ Ҳар хил русумли шиналар.
√ Энг арзон нархда Тошкентдаги омборхонадан.

Маҳсулот Тошкент шаҳрида.

Ташкилотларни вилоят дистрибьютерлигига таклиф қиламиз.

Телефонлар: (998 712) 79-28-75, 79-28-73.
E-mail: urald@rol.ru

SHAYHONTOHUR TEXTILE

AYGEN COLLECTION

МАҲСУЛОТЛАРИНИ ТАҚДИМ ЭТАДИ:

Аёллар, болалар ва эркаклар учун юқори сифатли спорт ва трикотаж кийимлари.

Тадбиркорларни Ўзбекистон ва МДҲ бўйича дистрибьютерликка таклиф этамиз.

Манзил: **Тошкент шаҳри, Мақсуд Шайхзода кўчаси, 1-уй.**
Тел.: **116-86-57**. Факс: **116-86-53**.
Мулоқот учун шахс: **Абдулвоҳит Ибрагимов.**
E-mail: **shayhontohur.textil@uzpak.uz www.shayhontohur.com**

O'ZSANOATQURILIShBANK
Кўпларни танишади – муносибларни танлашади!

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2003 йил 15 августдаги 11-03-05/938–сонли иши ажримига асосан, Чирчиқ шаҳридаги

«ЎЗБЕКИСТОН ҚАТТИҚ ҚОТИШМАЛАР ВА ЎТГА ЧИДАМЛИ МЕТАЛЛАР КОМБИНАТИ»

очиқ акциядорлик жамиятига нисбатан банкротлик иши қўзғатилган ва Ўзбекистон Республикаси «Банкротлик тўғрисида»ги Қонунининг (янги таҳрири) 62, 65-моддаларига асосан **кузатув** жорий қилиниб, иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси бош мутахассиси Қосимов Улуғбек **муваққат бошқарувчи** этиб тайинланган. Шу муносабат билан «Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати» очиқ акциядорлик жамияти биносида 2003 йил 25 август соат 11.00да кредиторлар йиғилиши ўтказилади. Барча кредиторлар ваколатномалари билан қатнашиши шарт.

Манзил: Тошкент вилояти, Чирчиқ шаҳар, Ҳайдаров кўчаси, 1-уй.
Маълумот учун телефонлар: 139-21-60, 134-41-26, 8-271-54-159.

Ушбу жойда **Сизнинг** рекламангиз бўлиши мумкин эди!

«Халқ сўзи»даги **Реклама** — бизнесингизни қўллаб-қувватлайди!

Сизни қуйидаги манзилда кутамиз: Тошкент ш., Матбуотчилар к., 32-уй, 2-қават, 242-хона. Тел.: 136-09-25, 132-10-63.

КУЧЛИЛАР БАЗМИ

«Пахтакор» ва «Насаф» ўйинида намойиш этилди, аммо...

Сиз Испанияда «Реал» ҳамда «Барселона», Германияда Мюнхеннинг «Бавария» ва Дордмунднинг «Боруссия» ёки Англияда «Ливерпуль» — «Манчестр Юнайтед» жамоалари ўртасидаги шиддатли ўйинларни кузатганмисиз? Ушбу ўйинлар олдидан мутахассису журналистлар томонидан билдирилган тахмину башоратларни-чи?

Ҳа, биз айни муросасиз баҳсларни қанчалик кўрмайлик, шунчалик гўзал шоу ёхуд катта бир саҳна асарини томоша қилгандай бўламиз. Очиғи, ўтган ҳафта охирида Ўзбекистон кубоги учун «Пахтакор» ва «Насаф» ўртасида кечган финал ўйинининг шов-шуви-ю шиддати ҳам бундан кам бўлмади. Учрашув олдидан ўтказилган матбуот анжуманида қаршиликлар бош мураббийи Б. Ҳакимов «Биз финалгача «Нефтчи» ва «Навбаҳор» каби энг кучли жамоаларни мағлубиятга учратган бўлсаг-у, «Пахтакор»дан чўчиш учун ҳеч қандай асос йўқ», деган бўлса, пойтахтликлар сардори М. Қосимов бунга жавобан, «Ўйин тақдирини асосий таймдаёқ ҳал қилиб қўя қоламиз», дея бир-бирига «ширин»гина дағдаға қилишди.

Рости, ўйин ҳам шунга яраша бўлди. Айниқса, Тошкентга ўз жамоасини қўллаб-қувватлаш учун минглаб қашқадарёлик мухлисларларнинг келганлиги мамлакат кубоги учун бўлиб ўтган кураш «олови»ни янада тезлаштириб юборди. 90 дақиқа давомида ҳар икки томон мухлислари ўз жамоалари номларини айтиб ишқибозлик қилишди. Ўз навбатида бир-бирига рақиб жамоалар ҳам ким-кимдан устун эканлигини далиллаш учун бор имкониятларини намойиш этишди.

Тўғри, «Пахтакор» бугун футболни «рақс» қилиб ўйнайдиган энг номдор ва сара ўйинчиларни ўз сафига жам қилган. Қолаверса, жамоа таркибидаги Анвар Солиев ва Зайниддин Тожиев жуфтлиги исталган рақибини шошириб қўйиши ёки ҳимоячимиз Миржалол Қосимовнинг «чайнаб берсанг — ютаман» дегувчи ҳужумчига ҳар қандай вазиятда ҳам тенги йўқ «таъминотчи»лик вазифасини аъло даражада бажаришига ҳеч ким шубҳа қилмайди. Шунга қарамасдан «Насаф» ҳам чиройли ўйин кўрсатишга ҳаракат қилди. Айниқса, жамоадаги тезкор футболчи Д. Мавлонов, «иккинчи» қаватда ўйнаш устаси З. Холмуродов, ажойиб дриблинглари билан ном қозонган Б. Ҳайдаровнинг роса тер тўкишига тўғри келди. Катта спорт байрамини томоша қилиш учун келган минглаб мухлислар ҳам зерикиб қолиш-

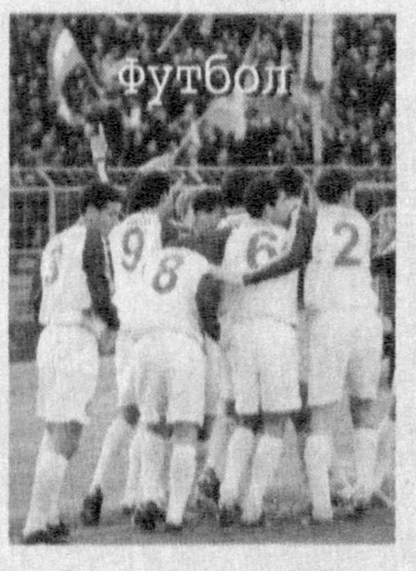

мади. «Пахтакор» ва «Насаф» учрашуви олдиндан кутилганидек, кучлилар базмига айланиб кетди. Бир ярим соатлик «ҳаёт-мамот» жангида «Пахтакор» ҳар томонлама ўз рақибидан устун эканлигини кўрсатди. Муросасиз ўтган учрашув 3:1 ҳисобида хотима топди. Шу ўринда биз ушбу баҳс «стенография»си хусусида батафсил тўхталишдан кўра, у баҳона туғилган айрим фикрларни баён этишни жоиз топдик.

Биласиз, ҳозир мамлакатимиздаги стадионлар тўла ўзини ўзи бошқариш асосида фаолият кўрсатмоқда. Шу сабаб, чипталар нархи ҳам ҳар бир мухлис чўнтаги кўтарадиган даражада бўлмоқда. Мутасаддиларнинг учрашув олдидан ва танаффус пайтида турли хил маданий-маиший тадбирларни уюштиришаётганини ҳам таъкидлаб ўтмоқ жоизки, у мухлисларни стадион томон етакламоқда.

Лекин улар стадионга келиб, футболчиларимизнинг ҳамон қўпол ўйин кўрсатишаётганлигидан ранжишаяпти. Юқорида зикр этилган «Пахтакор» ва «Насаф» учрашуви ҳам бундан истисно бўлмади. Энг ачинарлиси, барча мухлисларнинг суюкли ўйинчисига айланган баъзи пахтакорчиларнинг ушбу баҳсда ўзини жиловлай ололмаганлигини нима билан изоҳлаш мумкин? Ўйин тугагач, бўлиб ўтган матбуот анжуманида «Пахтакор» мураббийлари бу ҳолни «ўйинчиларимиз эмоцияга берилган-да», дея баҳолаши эса бундан-да ошиб тушди.

Биз ўтган мавсумлар давомида ҳам майдонларда футбол маданиятини яхшилаш, қуюшқондан чиққан футболчиларни жазолаш фурсати етганлиги ҳақида чиқишлар қилгандик, минг афсуски, бу масала айни кунда ҳам кун тартибида турибди. Устига устак, ҳакамлар фаолияти ҳам ҳавас қиларли даражада эмас. Гарчи, бир қатор ҳакамларимиз ФИФА рефереси мартабасини олган бўлса-да, айрим ҳолларда майдонда чиройли, қизиқарли кураш боришини таъминлай олишмаяпти. Баъзи ҳакамлар эса ноҳолис қарорлари билан нафақат жабрланувчи жамоа, балки кўп минг сонли футбол мухлисларини ҳам ранжитишаяпти. Жумладан, 16 турнинг «Андижон» — «Қўқон — 1912» учрашувини бошқарган ҳакам Д. Романнинг ҳаракатларини назоратчи С. Нажафалиев 6 баллга баҳолади. Очиғи, бундай баҳо олиш тажрибали ҳакам учун номуносиб ҳолдир. Ёки ўн еттинчи тур учрашувларидан сўнг бир йўла тўрт жамоа мураббийлари — Ю. Саркисян, Б. Абдураимов, В. Десятчиков ва В. Абрамовлар ҳакамлардан норози бўлганлигига нима дейиш мумкин?

Тўғри, беайб парвардигор деганларидек, ҳеч ким хатодан холи эмас. Аммо, ҳар бир жамоа ортида унинг ғалабасидан қувончи еру кўкка сиғмайдиган, мағлубиятидан эса жони ачийдиган мухлислари бор экан, бу масалага бирёқлама қараб бўлмайди. Аслида, ҳар бир ўйиннинг рисоладагидек ўтишининг ўзи катта ғалаба. Чунки, ҳалол баҳсларда ўйинчилар ҳам тобланади, маҳорати ошади. Бу эса бизга катта-катта ғалабаларни етаклаб келаверади. Қолаверса, мардларга фақат ҳалоллик ярашади.

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДУНЁДА ҲАР КИМГА ВАТАН ЯРАШАР

«Женева дафтари»дан

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

Соғинч

Учқур учоқлар ҳам дунёни кезиб,
Охир бир манзилга бориб қўнарлар.
Ёнилғисин олиб, режасин тузиб,
Сўнг бошқа элларга томон жўнарлар.

Масофасин билар ақча ҳам, тил ҳам,
Ўзгалар уларни кўзига илмас.
Фақатгина бир ҳис топмас ҳеч барҳам,
Фақатгина соғинч масофа билмас.

7.07.2003.

Мактуб

Она Ўзбекистон! Фарзандинг бу кун
Сенга йироқлардан мактуб йўллайди.
Жаҳон карвонида мақоминг бутун,
Иншоллоҳ, Яратган ўзи қўллайди!

Мен ҳам номинг айтиб дуода турдим,
Сен омон ўтгайсан жару ўрлардан.
Мен фақат қўрқаман, қўрқаман, юртим,
Ичингдаги турли балохўрлардан.

8.07.2003

Тойчоқ

Женевада бордир ажиб бир тойчоқ,
Кўрсам, унут бўлган ҳисларим қайтар.
Менинг назаримда, кишнаб у ҳар чоқ,
Жажжи набирамга саломлар айтар.

У дейди: — Мен ҳайкал шаклида беғам,
Юз йиллар ўзгармай, бир хил тургайман.
Ҳали Жонибекнинг набирасин ҳам
Балки учратгайман, келса — кўргайман.

Сиз-чи, шоир бобо, йил сайин баттар
Маъюс тортмоқдасиз. Нимага? Нечун?
Ҳушингиз бўлмаса одамларга гар,
Келинг, бизлар билан сўйлашмоқ учун.

8.07.2003.

Ором

Фақат ором эди кўнгил матлаби,
Шабада ҳам ўтди юпқа пўстимдан.
Шаҳарнинг шовқини етмаган каби,
Улкан самолётлар учди устимдан.

Сўнгра ер остида қурдим мен ватан,
Келармикин дея оромнинг дами.
Эшитилар эди энди теппамдан
Чумоличаларнинг гурс-гурс қадами.

14. 07. 2003.

Мартаба

Гарчанд комил эмас бу кўҳна жаҳон,
Гарчанд ҳар қадамда яхши-ю ёмон.
Масхара қиласан ўз шоирингни,
Шу сенга мартаба бўлдими, Инсон!

11.07.2003

Дипломат

Дипломат ҳаётин булдир мазмуни:
Икки кунки ҳеч ким тополмас уни.
Подшоҳ чақирганди биринчи кунда,
У кир ювмоқдайди иккинчи куни.

14.07.2003.

Тўлин ой

Дейдилар, ой айни тўлишган маҳал,
Кўзиб қолар эмиш турфа хил касал.
Бу-бор гап, шекилли, юзингга боқсам
Гапимдан адашиб қоламан ҳар гал.

Мусофир

Мусофир ўзи ким? То мавжуд жаҳон
Бу лашкар ҳеч қачон камаймас, тўлмас.
Демишлар уни гоҳ мисли имтиҳон:
«Мусофир бўлмасдан мусулмон бўлмас».

Сайри саёҳат-ку мусофирга бахт,
Иззату ҳурмат ҳам келгай қошига.
Ва лекин мусофир яшамоқ ҳеч вақт
Тушмасин ҳеч битта Инсон бошига.

Кимдир Ватан дея жўшса, ҳойнаҳой,
Бир ҳовуч тупроқни ўпса қалтираб,
У ўзин қўярга топа олмас жой —
Мусофир осмонга боққай мўлтираб.

Қабристон ёнидан ўтаркан секин
Кўксидан узилар унсиз фарёди.
Ҳеч қурса бу жойда юпанч бормикин?
Бормикан бирови? Бирор аждоди?

Улар йўқ! Йўқ демак унинг ўзи ҳам,
Ҳеч ким уни кутмас, кузатмас биров.
Қадди тик бўлса-да мудом боши хам,
Унинг на дўсти бор, унга бор на ёв.

У-ку ўтказади умрин амаллаб,
Бундан ҳам аянчли кулфат бор аммо.
Ўз туққан юртингда кун кўриб, яшаб,
Мусофир бўлишдан асрасин худо!

Лоқайдлик тегрангни олса гар қуршаб,
На муслим аталсанг, на осий кофир.
Боқса дўстларинг ҳам ётларга ўхшаб,
Билгилки, ўша кун сен ҳам мусофир.

Сен ҳам мусофирсан, мисли ёлғиз от
Уюрга кирмасанг — ташландиқ бўлсанг.
Бир қултум сувни ҳам кўп кўрса ҳаёт,
Гўрни ҳам қизғанса, пайт келиб ўлсанг.

Сендан йироқ бўлса Ватанинг кўзи,
Ажраб кетган бўлса эт билан тирноқ.
Ким деб аташ керак номингни ўзи?
Мусофир десалар тўғридир кўпроқ.

Беҳад улуғ эрур замон матлаби,
Заминда мусофир эмасдир башар.
Ҳар ким ватанига ярашган каби,
Ҳар кимга дунёда Ватан ярашар!

9.07.2003

Қора юрак

Сайёд таъқибидан қочди бир оҳу,
Бир одам бу ҳолнинг гувоҳи эди.
Сайёд ҳар қанчалик солмасин қутқу,
У одам: — Оҳуни кўрмадим! — деди.

Ҳорғин бир йўловчи авжи иссиқ дам
Ўлар ҳолга келди, ғоятда ташна.
Дуч келган бир Инсон деди: — Бўл бардам,
Яна ўн қадам юр, булоқ бор, ошна!

Сен-чи, у оҳуга раҳм этмай, ҳатто
Ўзинг сайд этардинг, кўзин ёшлардинг.
Ташна йўловчилар ичмасин деб то,
Ўша булоқни ҳам кўмиб ташлардинг.

8.07.2003

Ёлғизлик

Ёлғизмисиз дединг,
Ёлғизман дедим.
Сўнгра қўшиб қўйдинг:
Ёлғизман мен ҳам.
Мен-ку хор, бенаво
Бир инсон эдим.
Мендан ҳам бечора
Экансан, жўрам.
Бас, маълум бўлдики,
Иккита хордан
Жамоа яралмас,
Яралмайди зўр.
Яхшиси, мен сендан
Сўрамай ёрдам.
Сен ҳам бораверғил,
Ўз кунингни кўр!

8.07.2003

Хурсандчилик

Одам қувди бир кун Шайтон-жонни,
Бу ҳол хурсанд қилди ҳар икковлонни.
Шайтон дер: — Одамни йўлдан урдим-ку,
Одам дер: — Кўрмовдим фақат Шайтонни!

Женева — Тошкент.

— Жаҳон цивилизациясининг бешикларидан бири, қадим маданият ва маънавиятга бой, фусункор шаҳар — Самарқандда ўтказилаётган “Шарқ тароналари” фестивали халқаро миқёсда катта эътибор қозонди. У нафақат Шарқ, балки Ғарб дунёси санъат намояндалари эътирофига ҳам сазовор бўлди. Қисқа муддат ичида ажойиб анъана яратиб, катта нуфузга муносиб кўрилди.

ЖАҲОН БУЛБУЛЛАРИ

Халқаро «Шарқ тароналари» мусиқа фестивалида Самарқанднинг Регистон майдонида жам бўлади, — дейди республика Бастакорлар уюшмаси раиси Рустам АБДУЛЛАЕВ

Юртбошимиз асос солган, ҳар икки йилда бир марта бўлиб ўтаётган мазкур фестиваль улкан, улуғ бир мақсад йўлида хизмат қилаётир: биринчидан ўзбек мумтоз мусиқа маданиятини жаҳонга янада кенгроқ танитмоқда. Айни пайтда эса дунё мусиқа маданияти билан халқимизни ошно этмоқда. Шунинг учун ҳам ЮНЕСКО бу анжуманни ўз раҳнамолигига олган.

Бугун халқаро ҳамжамиятда фестивалнинг ўз ўрни бор. У халқлар ўртасидаги биродарлик ва дўстликни тарғиб этувчи воситадир. Буни шундан ҳам билиш мумкинки, илк фестивалда (1997 йил) 29 мамлакат ва 2 халқаро мусиқа кенгашидан 237 нафар фахрий меҳмон қатнашган бўлса, кейингиларида уларнинг сони кескин кўпайди.

Мусиқа — тинчлик элчиси. Дунё халқлари ўртасидаги алоқаларни кучайтиришда унинг роли беқиёс. Сабаби, Шарқдан ташриф буюрган санъаткорнинг ижроси табиий бир ҳол деб қабул қилингани ҳолда Ғарб санъаткорининг ўзбекча ашула айтиши кўпчиликнинг диққатини тортади. Австриялик хонанда Олт-Сахинер Гулай хонимнинг Регистон саҳнасида туриб (1999) ўзбекча, туркча, уйғурча ва тожикча қўшиқлар куйлаб, томошабинларни лол қолдиргани фикримиз исботидир. Ўшанда юртимиз шарафини Ўзбекистон халқ ҳофизи Ўлмас Саиджонов, республикада хизмат кўрсатган артистлар Насиба Сатторова, Раҳматжон Қурбонов, моҳир созанда Абдуҳошим Исмоиловлар ҳимоя қилишганди. Насиба Сатторова энг олий мукофот — Гран-прини олганди.

2001 йилги “Шарқ тароналари” фестивали эса ўтган фестиваллар тажрибаси инобатга олингани боис, ниҳоятда гўзал ва бетакрор ўтди. Биринчи даражали соврин озарбайжонлик Олим Қосимов билан юртдошларимиз — мумтоз қўшиқ ижрочилари Соҳибжон Ниёзов ҳамда Набижон Иброҳимовларга насиб этди. Регистон майдонидаги саҳна атрофи халқимизнинг анъанавий турмуш тарзи манзаралари, она замин саховати, юртдошларимиз бунёдкорлиги ва меҳнатсеварлигидан дарак берувчи ноз-неъматлар билан бойитилди. Учинчи халқаро фестивалнинг ёпилиш маросими Ўзбекистоннинг Париждаги элчихонасида Франция маданият намояндалари, оммавий ахборот воситалари эътиборига ҳавола этилган.

Фестиваль ниҳоясида Франциядаги “Темурийлар санъати ва тарихи” ассоциацияси раиси Люсьен Керен шундай деганди:

— “Шарқ тароналари” жуда гўзал ва ўхшаши йўқ анжумандир. Мен кўп фестивалларнинг гувоҳи бўлганман. Бироқ Самарқандда ўтадиган фестиваль ўзгача. Бу мусиқа анжумани турли-туман маданиятларни мужассамлаштирадиган бетакрор халқаро маданий тадбирдир”.

Мен эса ушбу анжуманни булбуллар фестивали дегим келади. Негаки, унда фақат сара ижрочилар қатнашади. Бош соврин — Гран-прининг ўймакор устун устида ғолиблик ва мусиқа тимсоллари оғушида сайраётган булбул тимсолида акс этиши-ю “Шарқ тароналари” дея номланиши бежиз эмас, албатта. Иккита биринчи соврин — “Тилла булбул”, иккита иккинчи соврин — “Кумуш булбул” ва учта учинчи соврин — “Булбул” ҳам рамзий маъноларни билдиради.

Хуллас, яна бир неча кундан кейин тўртинчи халқаро “Шарқ тароналари” мусиқа фестивали очилади. Тадбирга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Ташкилий ишлар ниҳоясига етиб қолди. Кўҳна ва ҳамиша навқирон Самарқанд эса дунё булбулларига мунтазир.

“Халқ сўзи” мухбири Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА ёзиб олди.

Қишлоқда спорт мажмуаси

Косонсой туманидаги Чиндовул қишлоғи марказида спорт мажмуаси қурилди. Мажмуада спортнинг каратэ, бокс, енгил атлетика, таэквандо, миллий кураш, стол тенниси, волейбол каби спорт турлари бўйича машғулотлар ўтказиш учун барча шароитлар яратилган.

«Деҳқонобод» ширкат хўжалиги ички имкониятидан тўрт миллион сўм маблағ сарфлаб, ушбу спорт мажмуини қуриб берди.

«Туркистон-пресс».

Internship Programme at the OSCE For Central Asian participating States

Project objectives:

- Educational aspect: to familiarise young professionals and other young citizens from Central Asia with the goals and organisational structures of the OSCE by providing them both theoretical and practical training within the Secretariat and other OSCE institutions.
- Capacity building aspect: to give the interns an opportunity to develop their skills and gain experience for future assignments with the OSCE Institutions and the field operations/missions.

Background:

- Until now, only few representatives from Central Asian participating States work for OSCE missions or other bodies of the Organisation. With a view to remedying this situation, a special Internship Programme was already designed and carried out from 1998 until 2000 in order to provide each of the five Central Asian participating States the possibility of selecting and sending an intern to the OSCE Secretariat/Conflict Prevention Centre (CPC) for a term of two months. The programme proved to be extremely useful, as it became obvious, during the debriefing by the Secretariat and other institutions (ODIHR), how much participants had learned within those two months. Based on the lessons learned, the OSCE Secretariat would like to implement a follow-up to this programme, starting September 2003 in the framework of the overall internship policy of the Organization (participation of one intern from each of the five Central Asian participating States for a period of 3 months in turns, one person at a time). All costs related to this programme will be covered by OSCE (travel, accommodation and small stipend).

Activities:

1. The programme would consist of two main parts:
   a) *The intern would work in the OSCE Secretariat for a period of 2 months, including participation in the OSCE Induction Course (2 days) and a day of debriefing at the end of the programme*
   b) *The intern would then spend one month in ODIHR (Warsaw) to understand better the OSCE activities in the human dimension, including the option to work one week in the HCNM Office.*
2. Upon completion of the internship, the participants will be requested to submit a report on their assignments with evaluation of the internship and its relevance to their current/future work.

Selection procedures:

- The internship should be open for interested young professionals from the relevant ministries (Foreign Affairs, Interior, Justice, Ombudsman Office, etc) and other institutions, as well as for students in the final year of higher education.
- The Centres would be authorised to identify and to make a first selection of the most suitable candidates. The OSCE Secretariat Personnel Section, the CPC, would make the final selection jointly with the Institutions involved.
- The application form can be obtained from the OSCE Information Resource Centre in Tashkent (Khamid Alimdjan Square, Western Side, 2nd floor, Tashkent 700000) or upon request by e-mail from Mr. Savkat Ortikov, Coordinator of the OSCE Information Resource Center (sortikov@osce.sand.uz).
- Deadline for applications: 25th August 2003 (close of business)

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги жамоаси вазирнинг биринчи ўринбосари Р. Аҳлидиновга волидаи муҳтарамаси

ШАРИФАХОН аянинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

Ўзбек миллий академик драма театри жамоаси Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Малика Иброҳимовага онаси

Муаззам ИБРОҲИМОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси жамоаси «Маънавият» студиясининг режиссёри Йўлдош Ҳайдаровга синглиси

МУҚАДДАСнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Пойтахтдаги Ғафур Ғулом номидаги маданият ва истироҳат боғи жамоаси боғ директори Баҳодир Султоновга опаси

Вазира ТИЛЛАЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Халқ сўзи»
«Народное слово»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши
ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
П. ДЮГАЙ,
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. КУЧЕРЕНКО,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
А. САИДОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
М. САФАРОВ,
И. ЎТБОСАРОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
А. ҲАЙДАРОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 133-52-55;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 133-10-17;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15; 132-12-08
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 768, 22690 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар **Ж. ТОҒАЕВ** ва **А. БОЛТАЕВ** томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — **А. ОРИПОВ.**
Навбатчи муҳаррир — **У. ФАЙЗИЕВА.**
Навбатчи — **М. НОРМУРОДОВА.**
Мусаҳҳиҳ — **Ш. МАШРАББОЕВ.**

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 21.20
1 2 3 4 5 6